

CabaretKommil Foo

‘Grind’ van Kommil Foo: cabaretiers twijfelen zich met verve een weg door het geheugenpaleis ★★★★★

Raf en Mich Walschaerts van Kommil Foo. Beeld Jaap Reedijk

Hun voorstellingen oogsten al dertig jaar lang het applaus van de wereld, maar het enige wat Kommil Foo van die lof gaat doen, is mooier twijfelen. In *Grind* doen ze dat over hun ouders en herinneringen, en dus ook over zichzelf.

JASPER VAN LOY 12 mei 2023, 15:00

Wilt u elke week de Cult nieuwsbrief van De Morgen ontvangen via e-mail?

Ooit lieten Raf en Mich Walschaerts hellende vlakken en betonnen muren bouwen voor hun voorstellingen, maar de jongste jaren komt het broederpaar in een wat soberder uitvoering. Voor *Grind* volstaan enkele muziekinstrumenten, twee stoeltjes en een laag platform dat halverwege de voorstelling blijkt te kunnen draaien. Goede wijn, zeker als die al zolang heeft kunnen rijpen, behoeft geen krans.

Het kan volstaan dat Raf Walschaerts een blokkentoren bouwt en dat Mich vertelt over het kind waarvan hij het bloeden heeft gestelpt. Het lied dat volgt, is geladen met dezelfde naïviteit die van ‘Ruimtevaarder’ zo’n universeel lied maakt. En als we dan toch tijdloos bezig zijn: het vioolspel van Mich en de hard aangeblazen g-klank van Raf mogen wat ons betreft ook nog in de Vlaamse canon.

De losse scènes van *Grind* worden verbonden door het *moment décisif* waarop hun ouders elkaar hebben ontmoet. Elke keer ze terugkeren naar het landweggetje waar vader Walschaerts zenuwachtig stond te zijn naast zijn fiets, is de herinnering weer wat meer verhaal geworden. Er komen zelfs bronstige vogels en een Hollywood-acteur aan te pas.

De kerngedachte van de show is misschien wel deze: een herinnering die je probeert te reconstrueren, vervaagt, en hoe meer je in het verleden graaft op zoek naar heldere antwoorden, hoe harder je zult mogen zoeken. Daar sta je dan, met je vertelkunst. Lastig wordt het pas echt als de broers nog een generatie teruggaan, naar hun getroebleerde grootvader. Raf vertolkt hem, maar weigert voor hem te spreken. Alleen de geschiedenis weet of hij nu echt een klootzak was.

De gedachten achter *Grind* zijn geladen, maar de nv Walschaerts heeft ook de smakelijke lach in de uitverkoop staan. Een liedje mag bij hen over de liefde gaan, maar evengoed over een dwaze dansmove, en als het kan

tegelijk. Kolder op de juiste plekken en melancholie in elke kier: een baseline voor een groep die niet aan baselines doet.

Als je van tijd tot tijd in de zaal zit voor een avondje stand-up of cabaret, zie je het moment soms aankomen waarop de performer alle eindjes netjes aan elkaar bindt, perfect op tijd voor ieders laatste trein. Niet in deze voorstelling: vlak voor het eindapplaus neemt deze dwaaltocht langs de herinneringen in het geheugenpaleis een onverwachte persoonlijke wending. Met open mond zit je te kijken naar hoe vader en zonen elkaar weer vinden, het voelt vanbinnen alsof een vuist in slow-motion je ribbenkast dwarst.

Terwijl op andere podia wordt geponoerd en beweerd dat het een aard heeft, is het heerlijk twijfelende Kommil Foo met *Grind* weer vertrokken voor vele, vele voorstellingen.

Gezien op 10 mei in De Warande, Turnhout